

POSTANOWIENIE

Dnia 8 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie **P. B.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 8 maja 2026 r.

na posiedzeniu bez udziału stron

wniosku obrońcy skazanego

o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka

na podstawie art. 42 § 1 i 4 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł

wniosek pozostawić bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanego P. B. o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka od rozpoznania sprawy o sygn. akt II KK 147/26, z uwagi na istnienie obawy co do jego bezstronności, bowiem powołany został na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 8 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy skazanego należało pozostawić bez rozpoznania jako niedopuszczalny z mocy ustawy.

Z całokształtu wniosku i przedstawionej w nim argumentacji wynika, że kardynalnym powodem, dla którego wnioskodawca wystąpił z przedmiotowym wnioskiem o wyłączenie sędziego jest okoliczność, że sędzia SN Ryszard Witkowski został powołany na urząd sędziego - jak twierdzi wnioskodawca - w wadliwej procedurze nominacyjnej przeprowadzonej przed Krajową Radą Sądownictwa ukształtowaną ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r.

Podkreślić trzeba, że zawarte we wniosku okoliczności nie mogły zostać rozpoznane w trybie 41 § 1 k.p.k. W orzecznictwie Sądu Najwyższego słusznie podkreśla się, że wątpliwość co do bezstronności sędziego nie może być wywodzona z samych kwestii ustrojowych związanych z jego powołaniem i to niezależnie od tego w jakim okresie i z jakimi ułomnościami w procedurze nominacyjnej doszło to tego powołania (zob. postanowienie SN z dnia 21 czerwca 2023 r., IV KK 460/19; postanowienie SN z dnia 31 października 2023 r., V KK 358/23). Podnoszone zarzuty nie mogą mieć bowiem charakteru abstrakcyjnego i odnosić się do całych grup powołanych sędziów (zob. postanowienie SN z dnia 10 sierpnia 2023 r., V KK 162/22; postanowienie SN z dnia 4 czerwca 2025 r., IV KK 25/25).

Powyższe stanowisko potwierdza również wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 marca 2020 r., sygn. akt P 22/19, z którego wynika, że art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k., w zakresie, w jakim dopuszcza rozpoznanie wniosku o wyłączenie sędziego z powodu wadliwości powołania sędziego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, w skład której wchodzi sędziowie wybrani na podstawie art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 84, 609, 730 i 914 oraz z 2020 r. poz. 190), jest niezgodny z art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W konsekwencji wniosek o wyłączenie sędziego, w którym na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. kwestionuje się bezstronność sędziego tylko z powodu jego powołania na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. jest niedopuszczalny z mocy ustawy

(zob. m.in. postanowienie SN z dnia 14 lutego 2024 r., I KO 52/23; postanowienie SN z dnia 1 kwietnia 2026 r., III KB 190/25). Należy przy tym zaznaczyć, że zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP, orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. W doktrynie dominuje pogląd, że moc powszechnie obowiązująca orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego powoduje, iż wszystkie inne organy władzy publicznej, również organy władzy sądowniczej, mają obowiązek przestrzegania i stosowania tych orzeczeń (zob. postanowienie SN z dnia 25 stycznia 2024 r., I KK 107/23). W świetle powyższego stwierdzić należy, że brak jest normatywnych podstaw do podważania konstytucyjnego umocowania Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. oraz jej uprawnień do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości, a także kwestionowania ważności i skuteczności powołań sędziowskich dokonanych przez Prezydenta RP w ramach przysługującej mu wyłącznej i nie podlegającej weryfikacji prerogatywy, na podstawie rekomendacji udzielonej przez ten organ (zob. m.in.: postanowienie TK z dnia 3 czerwca 2008 r., Kpt 1/08; wyrok TK z dnia 25 czerwca 2012 r., K 18/09; wyrok TK z dnia 11 września 2017 r., K 10/17, OTK-A 2017, poz. 64).

Powołanie na urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw nie stanowi bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (zob. postanowienie SN z dnia 18 lipca 2024 r., V KO 38/24). Podnieść bowiem trzeba, że sposób powołania sędziów na podstawie art. 9a ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., czyli przez Sejm, jest zgodny z Konstytucją, o czym orzekł Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 25 marca 2019 r., sygn. akt K 12/18.

Także z orzecznictwa międzynarodowego można wywnioskować, że udział Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., w procesie powoływania sędziów, nie może sama w sobie prowadzić do powzięcia wątpliwości co do niezawisłości sędziów wyłonionych w tym procesie ani statusu sądu z ich udziałem (zob. np. wyrok TSUE z dnia 21 grudnia 2023 r. L.G. przeciwko Krajowej Radzie Sądownictwa, C-718/21; wyrok TSUE z dnia 24 marca 2026 r., C-521/21).

Z powyższych względów wniosek obrońcy skazanego był niedopuszczalny z mocy ustawy, dlatego Sąd Najwyższy pozostawił go bez rozpoznania.

[J.J.]

[r.g.]